

Những Món Quà Vô Giá dành cho Ông Bà Cha Mẹ

Huỳnh Quốc Bình

... Con cháu nào biết dành thì giờ hỏi han cha mẹ, ông bà, và chịu khó lắng nghe những “tâm sự” của các vị cao niên, mới thật sự là những món quà vô giá mà mình muốn dành cho các vị ấy trong những mùa lễ lớn...

Đề cập đến việc quà cáp, người ta dễ dàng chú ý đến những gì có tính cách vật chất hơn là tinh thần. Thực chất cho thấy, các món quà tinh thần thường mang nhiều ý nghĩa sâu đậm hơn vật chất. Nói như vậy không có nghĩa là người đang đối rết có thể no lòng, hay ám áp bởi những lời hỏi thăm theo kiểu lấy lệ, hoặc chúc lành theo kiểu thiêng liêng, như Thánh Kinh đã khuyến cáo trong sách Gia Cơ 2:16b,

“Hãy đi cho bình an, hãy sưởi cho ấm và ăn cho no, nhưng không cho họ đồ cản dùng về phần xác, thì có ích gì chẳng?”

Vào những ngày lễ lớn, người ta thường “đau đầu” vì không biết là mua quà gì tặng cho người thân, hay bằng hữu mà có ý nghĩa nhất. Cho nên, ở trên mạng lưới toàn cầu (Internet) có nhiều bài viết liên quan đến việc tặng quà. Nào là:

- Tặng quà cho bố mẹ bạn gái như thế nào?
- Chọn quà Tết cho bố mẹ vợ như thế nào để thể hiện thành ý của con rể?
- Quà biếu bố mẹ chồng nên chọn như thế nào cho ý nghĩa?
- Đau đầu chọn quà Tết cho bố mẹ vợ?
- Mua quà gì biếu Tết bố mẹ chồng và bên nội, bên ngoại xa gần của nhà chồng?

Vậy mà tôi lại ít thấy, hay không thấy người ta đề cập đến việc tặng quà cho cha mẹ ruột, hay ông bà của mình.

Người Việt mình có câu, *“của cho không bằng cách cho”*. Cho nên, việc tặng quà cho người trên trước mà không đủ khéo léo, có khi đã tốn kém về vật chất nhưng còn bị tổn thương về tình cảm, chứ không phải chuyện tầm thường. Tôi đã từng học những bài học để đời chỉ vì mình nghĩ ai cũng dễ tính hay đơn giản giống như mình. Nghĩ theo nghĩa tích cực; dù sao, đó cũng là cơ hội để tôi “học khôn”. Dù vậy, khổ nỗi, *“Không có cái đại nào giống cái đại nào”*, như các cụ đã nói.

Vợ chồng tôi có quen một bà Mỹ. Bà “than phiền” rằng, ngày lễ Mừng Chúa Giáng Sinh đã gần kề rồi mà không biết mua quà gì cho mẹ của bà. Bà hỏi chúng tôi có ý kiến gì không. Tôi mách với bà là hãy tặng cho mẹ bà “Một cuộc thăm viếng”. Bà cười khi nghe tôi nói có vẻ khôi hài như thế, và bà cho biết rằng mẹ của bà ở tận bên miền Đông Hoa Kỳ, còn bà đang ở miền Tây nên việc thăm viếng rất tốn kém. Nghe bà nói xong, tôi liền suy nghĩ và cũng có sự thông cảm. Bà ngại tốn kém cũng phải, bởi với cái nhà gần mười phòng ở vùng Lake Oswego, đây là khu vực sang trọng dành cho dân nhà giàu, của Tiểu Bang Oregon, bà trả tiền hàng tháng cho nhà băng cũng đủ để “tắt thở”. Theo lời tâm tình của bà, cứ một năm, hoặc hai năm bà mới thăm viếng mẹ được một lần. Tôi nói,

- Nếu không thăm viếng được, bà nên thường xuyên gọi hỏi thăm, trò chuyện cũng là đáng quý.

Bà đã nói lời cảm ơn về sự khích lệ đó của chúng tôi.

Sở dĩ tôi mách cho bà bạn Mỹ như thế là vì tôi cũng thường nhắc những người bạn thân hay quen thân của tôi, gồm những người mà tôi cho là họ thật có phước, bởi ông bà hay cha mẹ còn sống. Tôi nhắc khéo họ, **hãy thường xuyên thăm viếng ông bà, cha mẹ nếu mình không may phải sống xa cách họ. Đừng chờ sau khi họ qua đời, hay không còn biết gì nữa rồi mới đến thăm viếng. Đừng chờ khi họ qua đời rồi mới tham dự tang lễ với lời than khóc muộn màng.**

Tôi tin rằng những ai đang ở vị trí ông bà, cha mẹ, rất cần con cháu thăm viếng hay hỏi han hơn là chờ đợi những món quà về mặt vật chất. Tâm lý cho thấy, người cao niên được ai hỏi han, thăm viếng, và chịu khó ngồi nghe họ nhắc chuyện dĩ vãng, họ vui lắm. Thông thường, các con cháu, hay người trẻ tỏ ra bực dọc vì ông bà và cha mẹ của họ cứ thích nhắc chuyện quá khứ. Nghĩ cho cùng, người trẻ còn có hiện tại và tương lai. Riêng các cao niên với một quá khứ dù u ám, hay vàng son đã qua nhưng hiện tại “mịt mù”, còn tương lai “đen tối”, làm sao chúng ta có thể không cho họ có quyền tiếc nuối hay thích nhắc chuyện đã qua.

Dù tôi không phải là thành phần “ăn không ngồi rồi” trong xã hội nhưng nếu có cao niên nào muốn kể cho tôi nghe chuyện quá khứ của họ, tôi sẵn sàng nghiêm chỉnh ngồi nghe. Tôi từng ngồi hàng giờ để trực tiếp nghe, hay nghe qua điện thoại về quá khứ của những cao niên mà tôi quen biết. Tôi thích nghe để học hỏi, và tôi cũng muốn nhân cơ hội đó tặng cho họ một món quà tinh thần mà tôi cho là “vô giá”. Món quà đó là lắng nghe người cao niên tâm sự chuyện đời của họ.

Cao niên nào còn đủ đôi, đủ cặp, cho dù không có con cháu ở gần, hay ở cùng cũng còn đỡ khổ, bởi “bên em đã có anh”, hay “bên anh cũng còn có em”. **Đối với ông bà cụ nào mà người bạn đời đã lìa trần, còn nỗi cô đơn nào khủng khiếp hơn?** Cho nên, con cái mà biết dành thì giờ thăm viếng ông bà, cha mẹ, tức là họ đã “tiêm thuốc bổ” cho các vị ấy, chứ không chỉ là những cuộc thăm viếng bình thường, hay tầm thường.

Con cháu nào biết nhớ đến ông bà, cha mẹ mà mang quà đến tặng trong những lần thăm viếng là chuyện đáng khen. **Đáng khen hơn, nếu họ biết dành thì giờ hỏi han cha mẹ, ông bà, và nhất là chịu khó lắng nghe những “tâm sự” của người cao niên, mới thật sự là những người con, hay cháu có lòng hiếu thảo.**

Trong bài viết, “Thái Độ Tạ Ơn” tôi có đề cập rằng: Không ít người trong chúng ta cũng nhân thời điểm “Lễ Tạ Ơn” để tổ chức những bữa tiệc linh đình hầu “Tạ ơn Chúa”, hay “Nhớ ơn Người”, nhưng thực chất, tinh thần biết ơn không mấy đúng nghĩa. Cũng có thể **trong thời điểm chúng ta đang ăn uống no say, ông bà, cha mẹ của chúng ta đang ở một xó nào đó mà chúng ta không còn nhớ tới.** Hay là, họ đang nằm liệt giường trong bệnh viện, hoặc đang ngồi gục gặc, nghèo đói trên chiếc xe lăn trong các viện dưỡng lão, mà con cháu vì bận tổ chức “Tạ ơn Trời”, hay “Cảm ơn Người” nên không còn thì giờ để ghé tạt vào thăm. Hoặc, những người mà chúng ta từng thọ ơn họ một cách trực tiếp, hay gián tiếp đã không còn trong trí nhớ của chúng ta chỉ vì chúng ta đang bận tổ chức những buổi “Tạ ơn Trời”, hay “Nhớ ơn người”.

Khi tôi đề cập đến điều này rất dễ cho những ai không làm được điều tôi vừa đề cập, **có nhiều lý do để biện minh. Họ có thể nói rằng, ở hải ngoại này ai cũng bận rộn đủ mọi thứ chuyện, chứ đâu phải giống bên Việt Nam. Hoặc, ai có thì giờ đâu mà thăm viếng thường xuyên, hay ngồi đó mà nghe chuyện “vô bổ” của đời xưa?**

Nếu độc giả nào có phước, ông bà cha mẹ còn sống như tôi đã nói, mà đọc đến đây nhưng lại không tin những gì tôi nói, xin quý vị chịu khó cắt bài báo này rất giữ. Quý vị chờ sau khi ông bà, hay cha mẹ của mình qua đời, quý vị sẽ cảm được những gì tôi đề cập hôm nay.

Trở lại chuyện quà cáp. Một ông bạn thân của tôi cho biết, năm nào vào ngày Tết Nguyên Đán, vợ chồng ông cũng nhắc các con mua quà tặng cho bên chồng hay bên vợ của chúng nó. Một ông bạn khác có hai cô con gái, vợ chồng ông cũng hay nhắc con mình phải thường xuyên thăm viếng nhà chồng và nhớ mua quà Tết cho nhà chồng. Bởi đó là lễ nghĩa và văn hóa của người Á Đông, hay của người Việt chúng ta. Vợ chồng ông giải thích rằng, quà cáp không chỉ mang ý nghĩa vật chất mà còn mang nặng về mặt tinh thần, lễ nghĩa, và yêu thương trong đó.

Trước khi chấm dứt bài viết này, tôi muốn kể cho quý độc giả nghe một câu chuyện thật 100%. Có lần tôi vào thăm một người bạn thân đang ở trong “nursing home” tại miền Nam California. Thấy một Cụ Bà Việt Nam tuổi ngoài tám mươi đang ngồi trên xe lăn tôi đến gần chào hỏi. Sau đây là mẫu đối thoại giữa tôi và cụ:

- Cụ ở trong này được bao lâu rồi?

Cụ trả lời

- Tôi ở đây khoảng ba bốn năm rồi.

- Trông cụ còn mình mẫn quá mà tại sao phải vào đây? Chắc là cụ không có con cháu ở gần phải không?

Tôi dồn dập hỏi thêm và Bà Cụ trả lời:

- Các con cháu tôi ở trong thành phố này. Gần lắm, chỉ cần năm mười phút lái xe thôi. Tôi bị tai biến, nên bị liệt nửa thân người. Tôi không còn khả năng tự lo vấn đề vệ sinh cá nhân nên các con tôi phải đưa tôi vào đây.

Vì thấy cụ thân thiện và cởi mở, nên tôi nói tiếp những lời khích lệ,

- Cụ còn có phúc hơn nhiều người lắm bởi các con của cụ ở gần, các anh chị ấy vào thăm viếng cụ dễ dàng hơn.

Nói xong câu nói đó tôi mới thấy mình bị hổ bởi tôi đã vô tình gây xúc động cho vị cao niên đáng thương này. Bằng gương mặt buồn thảm và nước mắt lưng tròng, cụ đã nói với tôi trong nghẹn ngào,

- Vâng, tôi biết mình có phúc hơn những người không có con cái ở gần. Dù sao, các con tôi mỗi năm chúng nó cũng vào thăm tôi vài lần trong những ngày lễ lớn.

Tôi từng đọc một bài báo nói về một phụ nữ khoảng 65 tuổi, bị tai biến mạch máu não nên không còn đi đứng và nói năng gì cả. Được biết cách đó 26 năm, hai vợ chồng bà cùng sáu đứa con di cư sang Mỹ. Cũng giống như mọi người, họ bắt đầu lại từ đầu, làm đủ thứ nghề để mong sao con cái được ăn học nên người. Thời gian qua mau, các con của họ đã thành đạt, có nhà cao cửa rộng.

Thời điểm đó, chồng bà phát hiện bị ung thư gan, nên quyết định về hưu sớm, bán hết nhà cửa, xe cộ, gom hết tiền bạc dọn về ở gần với sáu đứa con. **Tiền bạc chia cho các con giữ hết.** Chồng đã qua đời vì bệnh ung thư ở thời kỳ cuối. Bà bị tai biến mạch máu não và được đưa vào nhà dưỡng lão từ đó tới bây giờ. Sau đó vài tháng, bà bị nhà dưỡng lão từ chối không nhận bà nữa nên đề nghị các con bà đem bà về nhà chăm sóc. **Các con bà đều từ chối với lý do bận đi làm, không có thời gian chăm sóc mẹ.** Điều “thê thảm” nhất khi bà bị Medical từ chối, bởi cơ quan chính phủ có bằng chứng là bà từng có tài sản do chồng bà để lại dưới tên của bà. **Thực chất, tài sản đó đang nằm trong tay các con của bà.**

Đây là câu chuyện thật trớ trêu. Một người làm việc vất vả cả đời, nuôi đàn con khôn lớn nên người, mong về già để được thanh thoi. Vậy mà giờ đây, nhà của các con cháu không về ở được, mang tiếng có tiền mà không xài được, **uất ức trong lòng nói cũng không xong.** Không biết người đàn bà đáng thương này nằm trong viện dưỡng lão có được con cháu vào thăm viếng không, hay là vì quá bận nên con cháu của bà không thể vào thăm bà được, như đã nói?

Tôi xin quý độc giả giúp cho tôi phần kết luận, chứ tôi không còn ý gì để viết tiếp.

Huỳnh Quốc Bình

E-mail: huynhquocbinh@yahoo.com